

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

KLASA: 310-30/21-01/1
URBROJ: 371-04-21-26
Zagreb, 9. rujna 2021.

IZMJENE I DOPUNE OPĆIH UVJETA OPSKRBE PLINOM

- popratni dokument uz donošenje (nakon javnog savjetovanja) -

Na 14. sjednici Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije, održanoj 9. srpnja 2021., utvrđen je Prijedlog izmjena i dopuna Općih uvjeta opskrbe plinom (dalje: Prijedlog izmjena i dopuna Općih uvjeta). O Prijedlogu izmjena i dopuna Općih uvjeta provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 9. srpnja do 2. kolovoza 2021. Tijekom trajanja javnog savjetovanja ukupno je 12 energetske subjekata i jedno tijelo zainteresirane javnosti dalo primjedbe i prijedloge dorade Prijedloga izmjena i dopuna Općih uvjeta unutar roka predviđenog za savjetovanje, dok je jedan energetske subjekt svoje primjedbe i prijedloge dostavio van roka. Rezultati javnog savjetovanja s prikazom primjedbi, komentara i prijedloga, kao i statusom svake od njih (prihvaćeno/obrazloženo/nije prihvaćeno), prikazani su u dokumentu Rezultati javnog savjetovanja.

Ove Izmjene i dopune Općih uvjeta u najvećoj mjeri odnose se na unaprjeđenje odredbi iz sljedećih cjelina:

- pružanje informacije dionicima na tržištu plina putem registra obračunskih mjernih mjesta,
- standardna kvaliteta plina i
- uvjeti obračuna i naplate isporučenog plina temeljem gornje ogrjevnice vrijednosti.

Pružanje informacije dionicima na tržištu plina putem registra obračunskih mjernih mjesta

S ciljem pružanja informacija dionicima na tržištu plina ovim se Izmjenama i dopunama Općih uvjeta operatoru distribucijskog sustava (dalje: ODS), odnosno operatoru zatvorenog distribucijskog sustava (dalje: OZDS), propisuje obveza dostave podataka o potrošnji plina krajnjih kupaca u registar obračunskih mjernih mjesta (dalje: ROMM) neposredno po isteku mjesečnog, tromjesečnog ili šestomjesečnog razdoblja očitavanja, s uključenom mjesečnom raspodjelom potrošnje plina za tromjesečna i šestomjesečna očitavanja. U svezi s tim, u članku 27. stavku 8. se ODS-u i OZDS-u briše

obveza dostave podatka o godišnjoj potrošnji krajnjeg kupca, raspodijeljenoj po mjesecima, do 1. veljače za prethodnu godinu.

Kako bi se dionicima na tržištu plina povećala raspoloživost informacija propisuje se pravo pristupa voditelju bilančne skupine mjesečnom izvještaju o ukupnoj potrošnji plina krajnjih kupaca koji su posredni članovi njegove bilančne skupine, iskazano po opskrbljivaču plinom, te raspodijeljeno na grupe obračunskih mjernih mjesta ovisno o razdoblju očitavanja potrošnje. Za navedene izvještaje operator tržišta plina koristit će podatke koje je ODS, odnosno OZDS dostavio u ROMM po isteku mjesečnog, tromjesečnog ili šestomjesečnog razdoblja očitavanja. Na temelju navedenoga, članak 27. dopunjuje se novim stavkom 14.

Nadalje, Izmjenama i dopunama članka 27. Općih uvjeta propisuju se novi podaci koji se vode u ROMM-u, koji će služiti u svrhu unaprjeđenja pružanja informacija dionicima na tržištu plina i koji će po eventualnom budućem unaprjeđenju ROMM-a ujedno predstavljati podatke potrebne za obračun energije plina temeljem podataka u ROMM-u. Slijedom navedenog, propisuju se slijedeći podaci koji se vode u ROMM-u:

- podaci o početnom i završnom stanju plinomjera (m^3) s datumima očitavanja za mjesečno, tromjesečno ili šestomjesečno razdoblje očitavanja te podatak da li je stanje očitano ili procijenjeno i
- podatak da li se primjenjuje faktor korekcije obujma plina prema temperaturi i faktor korekcije obujma plina prema tlaku iz Priloga 1. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, te njihove vrijednosti.

Obzirom na obvezu opremanja obračunskih mjernih mjesta (dalje: OMM) sa specifičnom potrošnjom s opremom za dnevno mjerenje, a koja se ODS-u propisuje Izmjenama i dopunama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, kao novi podatak koji se vodi u ROMM-u uvodi se oznaka OMM krajnjeg kupca koji nije kućanstvo i čiji profil potrošnje značajno odstupa od standardnog profila potrošnje odgovarajućeg tarifnog modela krajnjih kupaca koji nisu kućanstvo na pojedinoj hidrauličkoj cjelini.

Izmjene odredbi članka 27. stupaju na snagu 1. listopada 2021.

Standardna kvaliteta plina

S ciljem usklađenja nacionalnih propisa na razini Europske unije, u svrhu pojednostavljenja postupka trgovine, zakupa kapaciteta i nesmetanog protoka plina te integracije regionalnog tržišta plina, na temelju studije Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, a u skladu s europskom praksom (CEN, EASEE GAS), Izmjenama i dopunama Općih uvjeta kao propisani parametri standardne kvalitete plina zadržavaju se udio ugljičnog dioksida, udio kisika, sadržaj sumpora, ogrjevna vrijednost, Wobbe indeks, relativna gustoća i točka rosišta te se dodatno uvodi parametar

metanski broj. Pri tome se podešavaju minimalne i maksimalne razine gornje i donje ogrjevne vrijednosti te gornjeg i donjeg Wobbe indeksa, kao i minimalna razina relativne gustoće.

Propisivanjem metanskog broja i definiranjem Wobbe indeksa usklađuju se pravila standardne kvalitete plina s europskim smjernicama, a ujedno se omogućava opskrba plinom iz novih dobavnih pravaca koji uključuju većinu UPP opskrbljivača na svjetskom tržištu, te se omogućava nastavak eksploatacije plina i prihvata plina u transportni sustav iz domaće proizvodnje. Obzirom da primjena obračuna i naplate isporučenog plina temeljem gornje ogrjevne vrijednosti stupa na snagu 1. listopada 2022., standardna kvaliteta plina iz Priloga 2. Tablice 3. Općih uvjeta iskazana je pri referentnim uvjetima 25/0°C i pri referentnim uvjetima 15/15°C.

Na temelju navedenog, propisuju se Izmjene i dopune Općih uvjeta u dijelu Priloga 2. KVALITETA OPSKRBE PLINOM, Tablica 3. Standardna kvaliteta plina, a koje stupaju na snagu 1. listopada 2021.

Dodatno, u Prilogu 2. Tablici 3. Standardna kvaliteta plina, briše se tablica za ISPARENI UKAPLJENI NAFTNI PLIN, s obzirom da takav sustav više ne postoji u Republici Hrvatskoj.

Uvjeti obračuna i naplata isporučenog plina temeljem gornje ogrjevne vrijednosti (GCV)

Prema važećim propisima u Republici Hrvatskoj, energija isporučenog plina utvrđuje se kao umnožak količine plina i iznosa donje ogrjevne vrijednosti isporučenog plina, a izražava se kao cjelobrojna vrijednost u kWh. Podatke o kvaliteti plina ODS preuzima od operatora transportnog sustava koji kontinuirano prati kvalitetu plina uzimanjem uzoraka plina na odgovarajućim mjestima uzorkovanja.

Svrha prelaska na obračun isporučenog plina korištenjem gornje umjesto dosadašnje donje ogrjevne vrijednosti je primarno zbog ujednačavanja obračuna isporučene energije plina. Postupci povezani sa zakupom kapaciteta i trgovinu plinom u uvjetima u kojima se koriste različite ogrjevne vrijednosti su izrazito kompleksni. Usklađivanje na razini Europske unije svakako pojednostavljuje postupke trgovine, zakupa kapaciteta i samog transporta plina. Prelazak na obračun isporučene energije temeljem gornje ogrjevne vrijednosti smanjuje mogućnosti pogreške prilikom zakupa kapaciteta te potencijalnih nesporazuma oko cijena i količina plina obzirom na konverziju obračuna donje ogrjevne vrijednosti u odnosu na gornju ogrjevnu vrijednost. Stoga se Hrvatska energetska regulatorna agencija odlučila da u skladu s europskom praksom i Uredbom EC 2015/703 o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka (čiji je jedan od ciljeva uspostava europskog standarda kvalitete plina te primjena gornje ogrjevne vrijednosti) propiše izračun isporučene energije plina korištenjem gornje ogrjevne vrijednosti.

Članak 23. stavak 1. dopunjuje se na način da se propisuje obveza opskrbljivaču plinom da na računu za isporučeni plin iskazuje gornju ogrjevnu vrijednost isporučenog plina, umjesto dosadašnje donje ogrjevne vrijednosti, te ukupan faktor korekcije obujma isporučenog plina. Ukupan faktor korekcije obujma isporučenog plina predstavlja umnožak faktora korekcije obujma plina propisanih Prilogom 1. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, ukoliko se isti primjenjuju, i faktora korekcije

obujma plina propisanog Prilogom 2. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, a kojeg je neophodno koristiti u novom obračunu volumena i energije plina temeljem gornje ogrjevne vrijednosti pri referentnim uvjetima 25/0°C (temperatura izgaranja/temperatura plina). Račun za isporučeni plin mora sadržavati i popis s iznosima pojedinačnih faktora korekcije obujma plina iz Priloga 1. i 2. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava primijenjenih za izračun ukupnog faktora korekcije obujma plina, te se sukladno navedenome, članak 23. dopunjuje novim stavkom 8. Primjena ovih odredbi stupa na snagu 1. studenoga 2022.

Prijelaznim i završnim odredbama propisuje se da se preračunavanje iznosa kapaciteta za korištenje plinskog sustava izraženih pri donjoj ogrjevnoj vrijednosti i referentnim uvjetima 15/15°C temeljem ugovora sklopljenih prije 1. listopada 2022., a koji se odnose na razdoblje od 1. listopada 2022., u iznose kapaciteta za korištenje plinskog sustava izražene pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti i referentnim uvjetima 25/0°C, provodi dijeljenjem s koeficijentom 0,901.

Podaci o priključnom kapacitetu OMM (kWh/h) te mjesečnoj i godišnjoj potrošnji plina krajnjeg kupca na OMM (kWh) koji su u ROMM uneseni za razdoblje do 30. rujna 2022., iskazuju se pri donjoj ogrjevnoj vrijednosti i referentnim uvjetima 15/15°C, dok se za razdoblje nakon 1. listopada 2022. podaci iskazuju pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti i referentnim uvjetima 25/0°C.

Ostale izmjene

Obveza iskazivanja početnog i završnog očitano stanja plinomjera iz članka 23. stavka 1. podstavka 9., na računu za isporučeni plin, izuzima se za OMM krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav.

Vezano uz ukidanje obveze krajnjem kupcu da o svakoj promjeni na strani krajnjeg kupca obavijesti i ODS-a, a kako je propisano izmjenama i dopunama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, u članku 27. stavku 5. propisuje se obveza ODS-u, odnosno OZDS-u, da u slučaju promjene na strani krajnjeg kupca ili prestanka ugovora o opskrbi plinom unosi, odnosno ažurira u ROMM-u podatke o krajnjem kupcu na temelju podataka koje je zaprimio od opskrbljivača plinom.

Uz navedeno, donose se izmjene i dopune ostalih odredbi Općih uvjeta, u manjem obimu, s ciljem usklađenja s ostalim propisima te s ciljem povećanja razumljivosti i jasnoće odredbi.

Navedene odredbe stupaju na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, odnosno 23. rujna 2021.